

Kim Kavmi İçin Savaşırsa

Tarık Ebu Abdullah

13 Şub, 2019

<https://ilimvecihat.com>

أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ، قَالَ : حَدَّثَنَا عِمْرَانُ الْقَطَّانُ ، عَنْ قَتَادَةَ ، عَنْ أَبِي
مِجَلَزٍ ، عَنْ جُنْدُبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ قَاتَلَ تَحْتَ رَايَةٍ
عُمِّيَّةٍ يُقَاتِلُ عَصَبِيَّةً ، وَيَغْضَبُ لِعَصَبِيَّةٍ فَقَتَلْتُهُ جَاهِلِيَّةً

İmam en-Nesei (rahimehullah) şöyle der: “Bize Muhammed ibnu’l Musenna haber verdi Abdurrahman’dan, dedi ki: Bize İmran el-Kattân tahdis etti, o da Katade’den, o da Ebu Miclez’den, o da Cundub bin Abdullah’tan, o şöyle dedi: Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdular: **“Kim ne olduğu belli olmayan bir râye altında savaşırsa ve kavmi için gazaplanır ve kavmi için savaşırsa onun ölümü cahiliye hali üzere bir ölümdür.”**”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Allah’a hamd ve Rasûlü Muhammed’e, ehli beytine ve ashabına salât ve selam olsun.

Bir: Hadisin senedi ve hükmü:

Muhammed ibnu’l Musenna: Muhammed bin el-Musenna bin Ubeyd bin Kays bin Dinâr el-Anzi. Ebu Mûsa el-Basri ez-Zemin (rahimehullah). İmam Ebu Hâtim er-Râzi (rahimehullah) sadûktur der. İmam Yahya bin Maîn, Hâfız ibni Hacer ve ez-Zehebi (rahimehumullah) sikadır derler. Ebu Mûsa ez-Zemin (rahimehullah) hicri 252’de vefat etmiştir.

Abdurrahman: Abdurrahman bin Mehdi bin Hassan el-Anberi. Ebu Said el-Basri el-Lului (rahimehullah) İmam Ebu Hâtim er-Râzi (rahimehullah) şöyle der: “ O imamdır, sikadır. Yahya bin Saîd (el-Kattân) ve el-Veki’den daha güvenilirler” der. İmam Abdurrahman bin Mehdi (rahimehullah) hicri 198’de vefat etmiştir.

İmrân el-Kattân: İmrân bin Devâr el-Amiyyu. Ebu’l-Avvam el-Basri (rahimehullah), İmam Ahmed (rahimehullah) “Hadisin sâlih (kullanılır, makbul) olduğunu umarım” der. İmam el-Buhari (rahimehullah) “Sadûktur hata yapar” der. İmam el-Hâkim (rahimehullah) “Sadûktur. Hadisi terk edilecek kadar tecrih edilmemiştir” der. İmam Ebu Davûd ve İmam en-Nesei (rahimehumullah) zayıftır demişlerdir. İmrân el-Kattân (rahimehullah) hicri 160 civarında vefat etmiştir.

Katâde: Katâde bin Diâme bin Katâde es-Sedûsi. Ebu’l-Hattâb el-Basri (rahimehullah) Enes bin Mâlik (radiyallahu anhu)’ya yetişmiştir. İmam Ebu Hâtim er-Râzi (rahimehullah) şöyle der: “Enes’in ashabından en sağlam olan ez-Zuhri’dir sonra Katâde’dir. İmam Saîd ibnu’l-Museyyeb (rahimehullah)

"Bana Katâde'den daha hâfız bir Iraklı gelmedi" der." Hâfız İbn-i Hacer (rahimehullah) "Sikadır, sağlamdır. Lâkin ara sıra tedlis yapmıştır" der. Katâde (rahimehullah) hicri 117'de vefat etmiştir.

Ebu Miclez: Lâhik bin Humeyd bin Saîd es-Sedûsi. Ebu Miclez el-Basri (rahimehullah) Tâbiinden'dir. İmam Ebu Zura (rahimehullah) sikadır der. Ebu Miclez (rahimehullah) hicri 106'da vefat etmiştir.

Cundub bin Abdullah: Cundub bin Abdullah bin Sufyân el-Beceli. Ebu Abdullah (radiyallahu anhu) sahabedendir.

Hadis sahihtir. İmrân el-Kattân hakkında imamlar konuşmuştur lakin imamların ekserisinin indinde hadisi hasen mertebesinde sadûk bir ravidir. İmam el-Buhari (rahimehullah) onun rivayet ettiği hadisi sahihinde "Zatu'r-Rikâ gazvesi babında" şahit olarak getirmiştir. Rütbesinin düşmesine sebep hıfzında hafif bir zayıflığın olmasıdır ve haricilik ile itham edilmiş olmasıdır.

Bu hadisi sahih mertebesine yükselten onu destekleyen diğer rivayetlerdir. İmam Müslim, İmam İbnu Hibban, İmam Ebu Davud et-Tayalisi, İmam et-Taberâni ve İmam er-Ruyani (rahimehumullah) hepsi hadisi Ebu Miclez'den o da Cundub bin Abdullah (radiyallahu anhu)'dan tahrir etmişlerdir. Muasır hadis ulemasından şeyh el-Elbani de hadisi sahihlemiştir.

İki: Hadiste geçen bazı kelimelerin izâhı:

(رَايَةً) Râye lügatte ordunun başında taşınan sancaktır. Aynı zamanda Arapçada râyeye gaye de denilir çünkü o (râye) bayrak altında toplanmış olan topluluğun kastını tabir eder. Bu hadiste râye o sancağın temsil ettiği değerler için toplananlara ve bunun uğruna savaşanlara kinayedir. Bunun için Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) sancağı ummiyye olmak ile tavsif etmiştir. Halbuki sancağı oluşturan kumaş bu vasfı almaz. Ebu'l-Hasan es-Sindi (rahimehullah) şöyle der: "Ummiyye olan râye altında" sözünün manası hak mı veya batıl mı olduğu meçhul olan bir iş için toplanmış birliğe kinayedir. [1](#)

(عُمِّيَّة) Ummiyye الْعُمَى (el-a'ma=körlük) kelimesinin mübalağa siğasıdır ve anlaşılmaz, karmaşık ve dalalet manalarına gelir. Bu hadis de kast olunan, hakikati bilinmeyen, doğru ve hidayet üzere olduğu belli olmayan gayedir. Ebu Zekerıyya en-Nevevi (rahimehullah) şöyle der: "Ummiyye ne olduğu belli olmayan iştir derler. Ahmed ve Cumhur böyle demiştir. Mesela İshak kavmiyet için savaşmandır dedi." [2](#)

(عَصَبِيَّة) Asabiyye الْعَصَبِيَّة (el-asabetu) den gelmedir. Asabe aslında kişinin baba tarafından akrabalarıdır. Dolayısıyla akrabaları için, kavmi için sevmeye ve onlar için buğzetmeye asabiyye denilmiştir. Ama daha sonra hak veya batıl olmasına bakmadan her hangi bir şeyde taassup etmeye asabiyye denilmiştir. Ebu'l-Ferec ibn-i Cevzi (rahimehullah) "Asabiyye hevâlarına uysalar ve şeriata muhalefet etseler dahi kavmini desteklemektir." der.³

Üç: Hadisten çıkarılacak bazı faydalar:

Bir: Allah (celle ve âlâ)'nın kelimesi en yüce olması için yapılan savaşların haricinde yapılan savaşlar cahiliyye üzere olan savaşlardır. Bunun için mücahidin niyeti daima Allah (celle ve âlâ)'nın şariatını yeryüzüne hâkim kılmak için savaşmak olması lazımdır. İmam el-Buhari ve İmam Müslim (rahimehumullah)'ın Ebu Musa el-Eş'ari (radiyallahu anhu)'dan tahrir ettikleri hadiste bir adam Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'e "Bir adam ganimet için savaşıyor, bir adam şöhrat için savaşıyor ve bir adam riya için savaşıyor. Hangisi Allah yolundadır?" diye sorduğunda Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) "**Kim Allah'ın kelimesi en yüce olsun diye savaşırsa o Allah yolundadır**" demiştir. Ebu'l-Hasan es-Subki (rahimehullah) şöyle der: "Allah için değil de gösteriş için ve taassubundan ötürü savaşan Allah yolunda değildir. Bu kesindir. Buna ilâveten zahir olan şehid olarak da isim almamasıdır... Ancak biz niyetindeki fesada muttali olmadığımızdan ötürü onu zahiren şehid zannederiz." ⁴

İki: İslamda savaşın gayesi şariatın hâkim kılınmasıdır. Allah (celle ve âlâ) savaşı Hâkimiyet Tevhidinin yeryüzünde kaim kılınması için teşri etmiştir. Allah (subhanehu ve teâlâ) şöyle buyuruyor:

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

"Hiçbir fitne kalmayıncaya ve din bütünüyle Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşınız" ⁵

Müfessirlerin ittifakıyla ayeti kerimede geçen fitneden kast olunan şirktir. Bununla beraber aslen müşrik olan zimmet ehlini veya antlaşmalı olan müşrikleri öldürmek haram kılınmıştır. O halde ayeti kerimede şirkten kasıt hâkimiyette şirktir. Çünkü müşriklerin İslam idaresi altında dinlerini idâme etmelerine cevaz verilmiştir.

Üç: Kendini cihad grubu olarak isimlendiren veya tanıtan lakin şariatın hâkim kılınmasını gaye edinmeyen savaş birlikleri Allah yolunda cihad eden gruplar değildir. Bilakis bu gruplar cahiliyye üzere savaşan gruplardır. Müslümanın bu

grupların sancağı altında savaşması caiz değildir. Savaşdığı takdirde cahiliyye ölümü üzere ölmüştür.

Dört: Canını, ırzını, ailesini ve malını korumak için savaşmak cahiliyye üzere savaşmak değildir. Bilakis canı, ırzı, ailesi ve malını korumak için savaşan ve ölen şehittir. İmam Ahmed ve İmam en-Nesei (*rahimehumullah*)'ın Said bin Zeyd (*radiyallahu anhu*)'dan tahrir ettikleri hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) şöyle buyuruyor: **“Kim malı uğruna savaşırsa şehittir. Kim ehli uğruna savaşırsa şehittir. Kim dini uğruna savaşırsa şehittir. Kim canı uğruna savaşırsa şehittir.”**

Beş: Hakkın galip gelmesi için değil de sırf taassup ettiği muayyen bir İslam cemaatinin üstün gelmesi için savaşmak da câhiliyye üzere yapılan savaşlardandır. İmam el-Buhari (*rahimehullah*)'ın Câbir bin Abdullah (*radiyallahu anhu*)'dan tahrir ettiği hadiste muhacirlerden biri ensardan birine tekme attığında ensar-i “*Ey Ensar yetişin*” diye bağırınca muhacirden olan da “*Ey Muhacirler yetişin*” diye bağırды. Bunu işiten Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) **“Bu cahiliyye davası da nedir böyle?”** deyince “*Ey Allah'ın Rasûlü muhacirden biri ensardan birine tekme attı dediler.*” Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) **“Bırakın bunu! Bu çirkin bir iştir.”** buyurdu.⁶

Altı: Müslümanın nefsin ve hevânın körelttiği taassup ehlinden olmamak için ilim ve basiret üzere savaşması gerekir. İşlerin hakikatlerini öğrenmeye ve temiz, saf, açık ve net işlere rağbet etmesi lazım. Karmaşık ve şüpheli işlerden uzak durması lazımdır. Dinini ve ırzını şüphelerden arındırması lazımdır. Bunun için işlerin hakikatini beyan eden rabbani ulemadan ayrılmaması gerekir. Allah (*celle ve âlâ*) şöyle buyuruyor: **“Kendilerine güven veya korku haberi geldiğinde, onu hemen yayıverirler. Hâlbuki bunu rasûlüne veya içlerinden emir sahiplerine döndürmüş olsalardı, içlerinden istinbât yapanlar (işin hakikatini araştırıp çıkaranlar) onun ne olduğunu elbette bilirlerdi.”** ⁷

Yedi: “Cahiliyye ölümü üzere ölmüştür” den kasıt küfür üzere ölmüştür değildir. Kastedilen cehalet, sapıklık ve zulüm üzere ölmüş olmasıdır. Zira cahiliyye Rasûlullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in bisetinden önceki dönemdir. Bu dönem cehalet, zulüm ve isyan dönemi idi, insanların hakka veya batıla bakmadan kabile için veya başka bir şeye taassup ederek savaştıkları bir dönemdi. Bunun için lafız **فَقَاتِلُهُ جَاهِلِيَّةً** olarak gelmiştir. **قَاتِلُهُ** heyet ismidir ve hâli ifade eder, yani kişi ne olduğu belli olmayan sancak altında savaşıp öldüğünde ölümü cahiliyye ehlinin hâline benzemektedir. İmam ibn-i Teymiyye (*rahimehullah*) şöyle der: “Kim ne olduğu belli olmayan

bir sancak altında savaşır, taassup ettiğine çağırır ve taassup ettiğini desteklerse ölümü cahiliyye üzere ölümdür... Lakin bir müslüman taassup ettiği uğruna savaştığından ötürü tekfir edilmez. Kitap ve Sünnet buna delildir.” [8](#)

Sekiz: Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)’in ne olduğu belli olmayan bir sancak altında savaşıp öleni cahiliyye ehlinin ölümüne benzetmesi bu durumun çok büyük bir masiyet olduğuna delildir. Hatta bir rivayette **“Benim ümmetinden değildir”** şeklinde gelmiştir. Bu büyük tehditler ümmetini bu tür gruplarla savaşmaktan sakındırmak içindir. Ebu’l-Hasan es-Sindi (rahimehullah) şöyle der: *“Burada murad edilen küfür üzere ölmek değil sapık cahiliyye ehli gibi ölmektir.”* [9](#)

Dokuz: Bayraklar ve sancaklarda aslen dikkate alınması gereken hangi gayeyi ve hangi değerleri temsil ettiğidir, sadece şeklini ve üzerine yazılmış olanı değil. Bu manada bir bayrağın üzerine yazılmış olan hak olabilir ama hakikatinde bâtılı temsil edebilir. Mesela İran, Irak veya Suudi Arabistan’ın bayrakları veya Lübnan Hizbullahının sancağı gibi.

Allah’a hamd ve Rasûlüne salât ve selam olsun.

[1-](#) Hâşiyetu’s-Sindi ala’n-Nesei, 7/123. Mektebu’l-Matbuâtü’l-İslamiyye, ikinci baskı h.1406

[2-](#) El-Minhacu Şerhu Sahihi Muslim, 6/322. Daru İhyai’t-Turasi’l-Arabi, ikinci baskı h.1392

[3-](#) Keşfu’l-Muşkil, 1/1046. Daru’n-Neşr-Daru’l-Vatan baskısı, h.1418

[4-](#) Fetava es-Subki, 4/133. Mektebetu’ş-Şâmile

[5-](#) El-Enfal 32

[6-](#) Bk. Sahihu’l-Buhari, 4525.hadis

[7-](#) En-Nisa, 83.ayet

[8-](#) Minhacu's-Sunnetu'n-Nebeviyye, 1/60. Muessessetu Kurtuba baskısı

[9-](#) Hâşiyetu's-Sindi ala'n-Nesei, 7/123. Mektebu'l-Matbuâtu'l-İslamiyye, ikinci baskı h.1406